

Afdeling Nederland

Keizersgracht 177
Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam

T 020 626 44 36
F 020 624 08 89
E amnesty@amnesty.nl
I www.amnesty.nl

Algemeen overleg
Commissie Digitale Overheid

Datum
28 november 2019

Onderwerp
Reactie Amnesty Brief regering AI, publieke waarden en mensenrechten

Ons kenmerk
AIBD-1101

Uw kenmerk
kst-26643-642

Geachte Kamerleden,

Tijdens het Algemeen Overleg Digitale Overheid van 4 december 2019 bespreekt u de [Kamerbrief](#) van 8 oktober 2019 *Artificiële intelligentie, publieke waarden en mensenrechten*. Amnesty is verheugd dat de intentie van de regering ligt bij het voorkomen van mensenrechtenschendingen in kunstmatige intelligentie. Tegelijkertijd mist Amnesty International een aantal belangrijke stappen die de minister zou moeten nemen om schendingen te voorkomen.

Zo noemt de minister (op pagina 3 en 8) wel de dreiging van discriminatie bij de toepassing van kunstmatige intelligentie (AI) met betrekking tot de data, het algoritme en foutmarges, maar ziet hij discriminatie over het hoofd bij de aanbesteding van, besluitvorming over en audits op AI. Uit het rapport van de Speciale VN-Rapporteur voor Extreme Armoede en Mensenrechten over [Digital Welfare States and Human Rights](#) blijkt dat AI disproportioneel vaak wordt ingezet voor beslissingen over arme mensen. Dit kan worden voorkomen door het betrekken van een divers en inclusief team bij de beslissingen rondom inzet en aanbesteding van AI. Ook het doorzetten en *auditen* van AI-projecten kan gelijke behandeling onafhankelijk van sociaaleconomische positie bevorderen en mensenrechtenschendingen voorkomen. We verwijzen in dit verband graag naar de [Toronto Declaration](#) van mei 2018, die het internationale mensenrechtenkader als uitgangspunt hanteert voor het opstellen van beleid op kunstmatige intelligentie.

Oplossingen

De minister stelt de volgende oplossingen voor om mensenrechtenschendingen in AI te voorkomen: dialoog en mediawijsheid, zelfregulering en gedragscodes, en internationale agendering en onderhandeling. Dit is onvoldoende. Het rapport [Surveillance Giants](#) van Amnesty International dat op 21 november 2019 verscheen laat zien hoe het AI-gebruik van *techreuzen* Facebook en Google een systematische bedreiging vormt voor de mensenrechten, waaronder het recht op vrije meningsuiting, op privacy, op vrijheid van gedachte, op gelijkheid en het recht om niet gediscrimineerd te worden.

Amnesty dringt erop aan dat de Nederlandse overheid maatregelen neemt voor toezicht op de aanbesteding, het ontwerp, de ontwikkeling en het gebruik van AI, om zo een stelsel te creëren waarbij instellingen en bedrijven, inclusief *Big Tech*, aansprakelijk worden gehouden voor mensenrechtenschendingen die voortvloeien uit het gebruik en de optimalisatie van die systemen. Als oplossing stelt Amnesty International een bindende mensenrechtentoets voor die voorafgaand aan aanbesteding, het ontwerp, de ontwikkeling en

Pagina 2

het gebruik aan de AI en tijdens het verdere gebruik van AI wordt uitgevoerd. De toets is bedoeld om potentiële mensenrechtenschendingen, inclusief op de sociaaleconomische rechten, te identificeren, te voorkomen en aan te pakken.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Amnesty International is te allen tijde bereid om meer informatie te geven over de vertaling van de internationale mensenrechtenstandaarden naar beleid voor de aanbesteding, het ontwerp, de ontwikkeling en het gebruik aan de AI.

Met vriendelijke groet,

Senior Legal Advisor Technology and Human Rights
Amnesty International